
Toelatingseisen mbo deelnemers en richtlijnen doorstroom e.d. in de HKS

Inleiding

In dit document worden de toelatingseisen voor het middelbaarberoepsonderwijs per niveau weergegeven. Daarnaast wordt er in het tweede deel een kader gegeven hoe om te gaan met studenten die doorstromen van de Beroepsgerichte Kwalificatiestructuur (BKS) naar Herzien Kwalificatiestructuur (HKS).

1. Wat zijn de actuele toelatingseisen voor het middelbaar beroepsonderwijs (mbo)?

De toelatingseisen voor het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) verschillen per opleidingsniveau. Voor de basisberoepsopleiding gelden bijvoorbeeld andere vooropleidingseisen dan voor de middenkaderopleiding.

Artikel 8.1.1c. Toelating basisberoepsopleiding, vakopleiding, middenkaderopleiding en specialistenopleiding

Het bevoegd gezag beslist over de toelating tot de basisberoepsopleiding, de vakopleiding, de middenkader-opleiding en de specialistenopleiding. Het bevoegd gezag kan bepalen dat de in de eerste volzin bedoelde bevoegdheid onder zijn verantwoordelijkheid wordt uitgeoefend door een door het bevoegd gezag in te stellen toelatingscommissie. Het bevoegd gezag regelt de omvang, werkzaamheden en bevoegdheden van de toelatingscommissie.

(Bron: Wet educatie en beroepsonderwijs geldend van 01-02-2016 t/m heden)

Toelatingseisen middenkaderopleiding niveau 4:

Artikel 8.2.1. Vooropleidingseisen

Lid 1 Vereiste voor toelating tot een middenkaderopleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, is met inachtneming van

het bepaalde krachtens artikel 8.2.2 het bezit van:

- a) een diploma lager beroepsonderwijs, een diploma voorbereidend beroepsonderwijs, of een diploma voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs voor zover het betreft de kaderberoepsgerichte leerweg,
- b) een diploma middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, of een diploma voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs voor zover het betreft de theoretische leerweg,
- c) een diploma mavo-vbo, of een diploma voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs voor zover het betreft de gemengde leerweg,
- d) een bewijs dat de eerste drie leerjaren van een school voor hoger algemeen voortgezet onderwijs of van een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs met gunstig gevolg zijn doorlopen,
- e) een ander bij ministeriële regeling aangewezen diploma of bewijsstuk,

- f) een diploma basisberoepsopleiding, bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onderdeel b, of
  - g) een diploma vakopleiding, bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onderdeel c.
- (Bron: Wet educatie en beroepsonderwijs geldend van 01-02-2016 t/m heden)*

Toelatingseisen voor specialistenopleiding

Lid 2 Vereiste voor inschrijving voor een specialistenopleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, is het bezit van een diploma vakopleiding voor eenzelfde beroep of beroepencategorie.

(Bron: Wet educatie en beroepsonderwijs geldend van 01-02-2016 t/m heden)

Momenteel zijn er geen specialistenopleidingen actief binnen Lentiz.

Toelatingseisen vakopleiding (niveau 3)

Lid 3 Vereiste voor toelating tot een vakopleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, is met inachtneming van het bepaalde krachtens artikel 8.2.2 het bezit van:

- a) een diploma lager beroepsonderwijs, een diploma voorbereidend beroepsonderwijs, of een diploma voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs voor zover het betreft de kaderberoepsgerichte leerweg,
- b) een diploma middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, of een diploma voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs voor zover het betreft de theoretische leerweg,
- c) een diploma mavo-vbo, of een diploma voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs voor zover het betreft de gemengde leerweg,
- d) een bewijs dat de eerste drie leerjaren van een school voor hoger algemeen voortgezet onderwijs of van een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs met gunstig gevolg zijn doorlopen,
- e) een ander bij ministeriële regeling aangewezen diploma of bewijsstuk, of
- f) een diploma basisberoepsopleiding, bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onderdeel b.

(Bron: Wet educatie en beroepsonderwijs geldend van 01-02-2016 t/m heden)

Toelatingseisen basisberoepsopleiding (mbo niveau 2)

Lid 4 Vereiste voor toelating tot een basisberoepsopleiding als bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, is met inachtneming van het bepaalde krachtens artikel 8.2.2 het bezit van:

- a) een diploma lager beroepsonderwijs, een diploma voorbereidend beroepsonderwijs, of een diploma voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs voor zover het betreft de basisberoepsgerichte leerweg of de kaderberoepsgerichte leerweg,
- b) een diploma middelbaar algemeen voortgezet onderwijs, of een diploma voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs voor zover het betreft de theoretische leerweg,
- c) een diploma mavo-vbo, of een diploma voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs voor zover het betreft de gemengde leerweg,

- d) een bewijs dat de eerste drie leerjaren van een school voor hoger algemeen voortgezet onderwijs of van een school voor voorbereidend wetenschappelijk onderwijs met gunstig gevolg zijn doorlopen,
  - e) een ander bij ministeriële regeling aangewezen diploma of bewijsstuk, of
  - f) een diploma entreeopleiding, bedoeld in artikel 7.2.2, eerste lid, onderdeel a.
- (Bron: Wet educatie en beroepsonderwijs geldend van 01-02-2016 t/m heden)

Artikel 8.1.1b. Toelating entreeopleiding

1. De toelating tot de entreeopleiding staat uitsluitend open voor degenen die niet ten minste voldoen aan de vooropleidingseisen van de basisberoepsopleiding, bedoeld in artikel 8.2.1, vierde lid, en op wie paragraaf 2 van de Leerplichtwet 1969 niet meer van toepassing is, met uitzondering van degenen ten aanzien van wie toepassing is gegeven aan artikel 3b van de Leerplichtwet 1969.
  - a. Het bevoegd gezag kan de toelating tot de entreeopleiding slechts weigeren indien diegene die om toelating verzoekt in de afgelopen twee studiejaar bij een instelling was ingeschreven voor een entreeopleiding.

(Bron: Wet educatie en beroepsonderwijs geldend van 01-02-2016 t/m heden)

Let op de eis: als de leerling op 1 augustus nog geen 16 jaar is, mag hij/zij het hele schooljaar NIET worden ingeschreven in Entree. Deze regeling is voor de Entree niet komen te vervallen wel voor de andere niveaus.

Kunnen er tot aan 1 augustus 2016 deelnemers worden ingeschreven op het (oude) AKA-dossier?

In het schooljaar 2015/2016 kunt u nog deelnemers inschrijven voor de opleiding op basis van het oude AKA-dossier óf het huidige kwalificatiedossier Entree. Vanaf 1 augustus 2016 kunnen geen nieuwe deelnemers meer ingeschreven worden voor opleidingen op basis van de huidige kwalificatiedossiers, alleen nog voor opleidingen op basis van de herziene kwalificatiedossiers (in dit geval het herziene kwalificatiedossier Entree volgens het nieuwe model). Voor 1 augustus 2016 ingeschreven deelnemers kunnen in dat studiejaar gewoon hun lopende opleiding afmaken en het bijbehorende diploma halen. (Bron: herzieningmbo.nl)

2. Hoe omgaan met studenten die doorstromen van de Beroepsgerichte kwalificatiestructuur naar Herziene Kwalificatiestructuur.

Moeten alle studenten vanaf 1 augustus 2016 op herziene kwalificatiedossiers of kwalificaties ingeschreven worden?

Na inwerkingtreding van het wetsvoorstel HKS/keuzedelen moeten instellingen nieuwe eerstejaars studenten inschrijven voor nieuwe opleidingen (dat zijn opleidingen gebaseerd op herziene kwalificatiedossiers en keuzedelen). Instellingen bouwen bestaande opleidingen gebaseerd op bestaande kwalificatiedossiers af. Zittende studenten van bestaande opleidingen mogen die opleiding afmaken gedurende de studieduur van de opleiding vermeerderd met een periode van maximaal 2 jaar (artikel 7.2.4. 7e lid WEB). Een student die in 2016-2017 bijvoorbeeld wordt ingeschreven voor een 'oude' opleiding en start in het tweede leerjaar van een

vakopleiding kan die opleiding uiterlijk met een diploma afronden in het studiejaar 2020-2021.

Omdat de nieuwe opleidingen nog in opbouw zijn (jaarlijks komt er een leerjaar bij tot de gehele opleiding compleet is) kan het ook voorkomen dat zij-instromers na het verlenen van vrijstellingen niet in het gewenste leerjaar van een nieuwe opleiding kunnen starten. Het staat scholen vrij hen in te schrijven voor een 'oude' opleiding:

- in 2016-2017 kan dat nog in leerjaar 2 en hoger;
- in 2017-2018 in leerjaar 3 en hoger;
- in 2018-2019 in leerjaar 4 (van een middenkaderopleiding die langer dan 3 jaar mag duren).

Deze nieuwe studenten schuiven dan aan bij een bestaand cohort.

Als studenten ingeschreven worden op herziene dossiers vanaf het schooljaar 2016-2017, dan geldt de keuzedeelverplichting, ook voor verkorte opleidingen en doorstromers. Om de periode te overbruggen waarin studenten nog van oude dossiers (en dus zonder keuzedelen op zak) doorstromen, kan een oplossing worden gezocht in het inschrijven op oude dossiers, passend in de hierboven beschreven regels. *(Bron: www.herzieningmbo.nl)*

Welke regels gelden er voor de keuzedeelverplichting bij doorstroom?

Ook voor doorstromers geldt het principe dat de keuzedeelverplichting is gekoppeld aan het soort opleiding. Stroomt de student door naar een vakopleiding dan moet daar aan de keuzedeelverplichting van 720 uur worden voldaan.

Het kan voorkomen dat een student in de vorige opleiding reeds een keuzedeel heeft behaald. De examencommissie kan vrijstelling verlenen voor dat keuzedeel als:

1. het keuzedeel gekoppeld is aan de kwalificatie waar de (op)volgende opleiding op is gebaseerd of;
2. als het keuzedeel niet gekoppeld is maar de student een verzoek indient om het keuzedeel onderdeel te maken van zijn opleiding.

In het tweede geval is het een voorwaarde dat het keuzedeel onderdeel is van het schoolbrede keuzedeel-aanbod en dat het keuzedeel niet overlapt met één of meer onderdelen van de kwalificatie van de opleiding.

(Bron: www.herzieningmbo.nl download 'Doorstromen met keuzedelen').

Voorbeeld

Als een student bijvoorbeeld voor niveau 2 aan de keuzedeelverplichting van 480SBU heeft voldaan en doorstroomt naar niveau 3. Zijn/haar gekozen keuzedelen zijn ook aan niveau 3 gekoppeld. Dan kan de student vrijstelling voor deze keuzedelen aanvragen bij de examencommissie. Als de keuzedelen aan beide kwalificaties zijn gekoppeld, zijn deze vrijstellend voor de keuzedeelverplichting. In dit geval betekent het dat de student nog een keuzedeel van 240 klokuren studielast hoeft te doen voor de niveau 3 opleiding. *(Bron: IHKS)*

Overschrijven naar een nieuwe opleiding

Na inwerkingtreding van de herziene kwalificatiestructuur, kunnen instellingen studenten die bezig zijn met een 'oude' opleiding ook overschrijven naar een nieuwe opleiding. Dat kan alleen op voorwaarde dat elke individuele student daarmee akkoord gaat. Dan worden ze opgeleid voor de herziene kwalificatie en één of meerdere keuzedelen. Voor de nieuwe opleidingen gelden de nieuwe regels.

Doorstromen van een oude naar een nieuwe opleiding

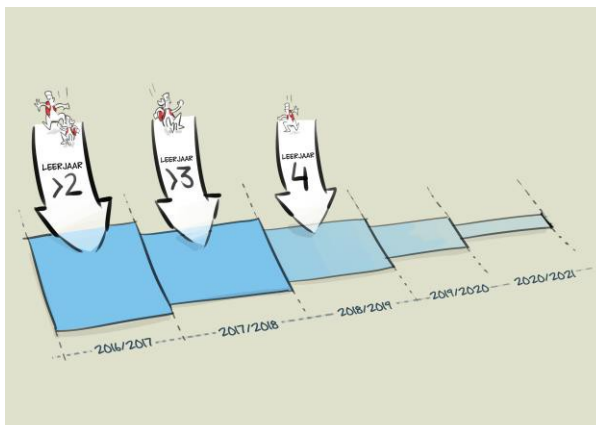
Studenten die doorstromen vanuit een 'oude' opleiding naar een nieuwe opleiding (die is gebaseerd op een herziene kwalificatie en een of meerdere keuzedelen), krijgen in de nieuwe opleiding te maken met keuzedelen en de keuzedeelverplichting die hoort bij de vervolgopleiding. Bijvoorbeeld, als het gaat om een vakopleiding op niveau 3 of een middenkaderopleiding op niveau 4 dan krijgt de student te maken met een keuzedeelverplichting met een studielast van 720 klokuren. In het geval van een middenkaderopleiding die langer dan 3 jaar mag duren, zelfs met een keuzedeelverplichting van 960 klokuren.

Een school kan de student van een 'oude' opleiding al gericht voorbereiden op doorstroom naar een vervolgopleiding door de student tijdens zijn 'oude' opleiding in de vrije ruimte alvast een of meer keuzedelen te laten volgen. Na het behalen van een keuzedeel kan de student een verzoek tot vrijstelling van het betreffende keuzedeel indienen bij de examencommissie van de vervolgopleiding.

Omdat de nieuwe opleidingen nog in opbouw zijn (jaarlijks komt er een leerjaar bij tot de gehele opleiding compleet is) kan het ook voorkomen dat zij-instromers na het verlenen van vrijstellingen niet in het gewenste leerjaar van een nieuwe opleiding kunnen starten. Het staat scholen vrij hen in te schrijven voor een 'oude' opleiding: in 2016-2017 kan dat nog in leerjaar 2 en hoger; in 2017-2018 in leerjaar 3 en hoger; in

2018-2019 in leerjaar 4 (van een middenkaderopleiding die langer dan 3 jaar mag duren).

Deze nieuwe studenten schuiven dan aan bij een bestaand cohort. Ook hier geldt dat studenten de 'oude' opleiding mogen afmaken gedurende de normale studieduur van de opleiding, met een eventuele uitloop van twee jaar. Een student die in 2016-2017 bijvoorbeeld wordt ingeschreven voor een 'oude' opleiding en start in het tweede

leerjaar van een vakopleiding kan die opleiding uiterlijk met een diploma afronden in het studiejaar 2020-2021.

Meer informatie

- Voor informatie rond de herziene structuur: wat is het, hoe komen we er en wat is er tot nu toe over afgesproken + de laatste actualiteiten: www.herzieningmbo.nl
- Voor de herziene kwalificatiedossiers, keuzedelen en een overzicht van de koppelingen: www.kwalificatiesmbo.nl
- Voor servicedocumenten en handreikingen om vanuit de herziene structuur te komen tot onderwijs: servicepunt MBO Raad (www.ihks.nl)

3. Wat houdt dit in voor de inschrijving van Eduarte?

Vanaf 1 augustus 2016 moeten alle nieuwe 'startende' studenten worden ingeschreven in de kwalificaties die behoren tot de Herziene KwalificatieStructuur (HKS). Dit houdt formeel in dat alle 'startende' groepen een HKS opleiding met een crebonummer startend met '25' of '23' nummer worden ingeschreven.

Voor zogenaamde zij- of doorstroom studenten wordt op individuele basis onderzocht op welke kwalificatiestructuur (BKS of HKS) en in welk leerjaar hij/zij wordt ingeschreven.